

Edinost

Glasilce političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se upravnice ne odrekajo. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilišni račun št. 652841.

Tečaj vsaki dan. — Tečaj ob nedeljah in praznikih ob 5. uri. ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj. — Pomenljive številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) + mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sezani, Nabrežini, Novemestu itd. — Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. zvečer. — Cene oglaševanj 16 st. na vrsto petič: poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi. TELEFON št. 1157.

Vojna na skrajnem Vztočku.

(Brzojavne vesti).

Admiral Avellan.
PETROGRAD 30. (Petrogr. brz. agen.) Upravitelj ministerstva vojne mornarice, podadmiral in generalni adjutant Avellan je imenovan admiralom, a ostane v svoji dosedanji službi ter ohrani dostojanstvo generalnega adjutanta.

Brzojavka generala Linevića.
PETROGRAD 30. General Linević je včeraj brzojavil: Ruske čete so najadlje Japonce pri mestu Tunkhusianu, so jih zaporedoma pregnale iz petih pozicij ter zasedle Tunkhusian.

Baltiška eskadra.
HONGKONG 30. (Reuterjev biro). Parnik „Stettin“ je videl v torek po noč. v zalivu Hongkong 30 do 40 ladij baltiške eskadre.

Dementi o prestriženju kabela v Hainan.

BERNA 30. Mednarodni brzojavni urad se ni prejel nikakega poročila, da bi bil nevtralni podmorski brzojav v Hainan prestrižen.

Brzojavne vesti.

Velikanoč v Petrogradu.

PETROGRAD 30. Povodom velikonočnih praznikov je bilo številno oseb pozvanih v državni svet, medtemi tudi general Gripenberg. Nadalje je car pominil dostojanstvo v arest na glavni straži na 3 do 4 mesece, artiljerijske častnike Davidova, Karzova in Rotha, ki so bili radi strelav povodim posvečevanja vode objeseni v trdnjavski zapor.

PETROGRAD 30. Cerkevna procesija okolo Izakove katedrale se je v minoli noči radi previdnosti vršila pod varstvom vojaštva. Procesija se je izvršila mirno.

Olahčanje za ruske kmete.

PETROGRAD 30. (Petrogr. brzojav. agent.) Neki carski ukaz dovoljuje kmetom raznih gubernij novih olahčanj s tem, da so brisani zastanki posejil, ki so se dajala kmetom povodom slabih letin od leta 1867 do rojstva cesareviča-prestolonaslednika. Neki list je izračunal, da znašajo ti brisani dolgovi 75 milijonov rubljev.

Odlikovanje kneza Uruzova.

PETROGRAD 30. Car Nikolaj je podelil ruski poslaniku na Dunaju, knezu Urusovu red Aleksandra Nevskega.

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. O.—O.

Jahala je poleg kralja, belca, lepo valovito žival, ki je premetavala tanke noge, metala grivo okolo vrata, kakor da hoče ostreti s sebe ves svileni škrlat, ves ta zlati nakit. Na škrlatu, na zlatu je sedela blede, v črno povita gospa, gledajoča pred-se na beli križ črnega molitvenika. Ni pogledala ni na desno, ne na levo, niti ni čula vslikanja ljudstva. Zlatom nalispani konjušniki kakor da vodijo belca, na katerem sedi telo kake mučenice svetnice. Da, da, to je Jelisivina hči, da, da, iz solze vstaja plamen maščenjara, ker je tudi narod, gledajoči jo, točil solze usmiljenja, stiskal pesti maščenjalk.

Troje oseb v sijajnem spovedu, ki se je ob slavnem hrupu pomikal pod hladom pisanih zastav proti kamenim vratom, trojica črnih oseb je ostala suhih očes, trojica Benečanov, jahajočih vsporedno: Mavročen, Loredan, a med njima Barbadigo. In

Iz Belegrada.
BELIGRAD 30. Minister notranjih stvari Protić in predsednik skupščine Stanojević sta se po enotednem potovanju v inozemstvu povrnila semkaj. Srbski podkonzul v Budimpešti Ivanić je imenovan voditeljem tiskovnega urada.

Španski kralj v Parizu.
PARIZ 30. Tukajšnji mestni svet je povabil mestni svet v Madridu, naj se povodom obiska španskega kralja v Parizu udeleži tukajšnjih svečanosti. Govori se, da je madridski mestni svet to povabilo že vsprejel.

Kralj Edvard v Parizu.
PARIZ 30. Angleški kralj Edvard je danes obiskal predsednika Loubeta ter ostal pri njem pol ure. Kmalu na to je Loubet vrnil obisk ter se pri kralju mudil 20 minut.

Pruske obmejne garnizije konsignirane.
POZNAJ 30. Vse pruske obmejne garnizije ostanejo po povelju za časa pravoslavnih velikonočnih praznikov konsignirane v vojašnicah.

Grof Goluchowski.
BENETKE 30. Grof Goluchowski se je popoludne, poslovišči se najprisrčnejše od Tittonija, vrnil na Dunaj.

Imenovanja v armadi.
DUNAJ 30. „Vojaški naredbeni list“ je priobčil nastopno: Cesar je saškega kralja Friderika Augusta imenoval imejteljem 5. dragonskega polka; nadvojvoda Josipa Ferdinanda imejteljem pešpolka št. 45; nadvojvoda Josipa Augusta imejteljem dragonskega polka 15. Nadalje so imenovani nadvojvoda Oton generalom konjenišva, nadvojvoda Josip Ferdinand polkovnikom, nadvojvoda Peter Ferdinand podpolkovnikom. Zborni poveljnik Czibulka in Pucherna sta imenovana za FZM, adlatus vrhnega poveljnika ogrske deželne brambe, Klobučar, je imenovan generalom konjenišva. Poveljnik vojne mornarice Montecuccoli pa admiralom.

Skrulnici imena in spomina Strossmayerjevega.

Veliki Josip Juraj Strossmayer je legel k počitku in sniva svoj večni sen. Prešel je v nesmrtnost. Blagopokojni biskup je bil prvi sin naroda hrvatskega... prvi Jugoslovčan. A ni bil le to, bil je še veliko več: bil je med najprvimi, največimi, kar jih je minolo stoletje podarilo minolo stoletje vseobčemu človeštvu.

In še le tedaj, ko je Strossmayer izdihnil svojo veliko dušo, ko je jel narod polagati vence — te nežne sporočevalce o ljubezni, udanosti in žalosti — na vznožje Strossmayerjevega mrtvaškega odra: še te le tedaj je hrvatski narod, je Jugoslovnanstvo, je vesoljnje Slovanstvo, je civilizovani svet jel prav ocenjevati in meriti veičino preminolega biskupa. Sedaj še le, ko je mrtvo telo ležalo na mrtvaškem odru, je videl svet in strmel, kako velika je bila duša, ki se je osvobodila iz smrtnih ostankov in se dvignila tja gori v visoke sfere nesmrtnosti! Sedaj šele je svet spoznaval prav in strmel, kolikimi nežnimi duševnimi fundi je razpolagal gigantski duh biskupa Strossmayerja! Sedaj še le je videl svet pred seboj kakor odprto knjigo tisto veliko srce blagopokojnikovo, ki mu je velevalo, naj ne štedi s temi fundi svojega uma, marveč naj troši to svoje bogotstvo v radodarno roko med sodobnike, med narod svoj, med vso družino krvnih sorodnikov, med — človeštvo.

Da, da, velika luč, ki je blestela nad pol stoletja iz malega mesteca slavonskega, Djakova, ta luč je svetila vsem in razsvetljala poti, ki vodijo do človeške kulture...!

Ko so položili Strossmayerja na mrtvaški oter, v dnevih, ko je trebalo jemati slovo od tega velikega mrtveca in smo se vsi v duhu žalovaje zbirali okolo tega mrtvaškega odra, se je še le pred duševnim očesom vsega sveta vzravnal v vsej svoji visočini in videl je svet, kako veliko je bilo delo, ki je je izvršil ta mož v dolgem blagoslovljenem življenju svojem...! Tako velik, tako gigantski, prevelik, da bi mogel biti le svojemu narodu v last... Bil je to najzvestej med zvestimi sinovi svojega naroda, kateremu pa je koristil največ s tem, da je blestečo lučijo svojega duha razsvetljal poti do vseobče kulture, vseobče civilizacije...!

Zato je vest o Strossmayerjevi smrti napravila toli globok utis na ves civilizovani svet.

Z elementarno silo je v hipu prevladala zavest, da ta smrt pomenja izgubo za človeštvo in njegovo civilizacijo. Tudi oni, ki so mu bili za življenje nasprotniki, so vspricho veličastja smrti klonili svoj tilnik pred to veličino... Ves civilizovani in — pošten svjet je vil vence slave okolo čela, ki je krilo takov genij. —

Ves? Ne! Bil je tudi izjem, zelo nečastnih izjem. Tudi takih, ki pričajo o kričeči nevhvaležnosti. Mej tem, ko celo lista a la „Neue Freie Presse“, „Zeit“ in kar je take čifutarije, niso odrekli tributa spo

štovanja spomina Strossmayerjevemu, ko so se celo smrtni sovražniki pokojnega biskupa, Madjari, silili nekako v rezervo, je pa bil neki list, o katerem je javna tajna, da je na uslugo avstrijskim vladam, ki je fanatizmom kakega derviša metal kamenje jeze, sovražtva in klevete na mrtvega Strossmayerja. Bil je to list „Extrablatt“.

Danes pa hočemo pribiti tu to cvetko — avstrijske hvaležnosti, v kolikor je namreč avstrijsko reprezentirano v izvestnih guvernamentalnih glasilih.

Niti ene same dobrohotne besede ni imel „Extrablatt“ za pokojnega biskupa. Kar je pisal ta list, je bila le ena sama pavšalna obsodba. Strossmayer je bil »vojevita narave«. Zgodovina ga označa kakor »prevzetnega«, »od vere ljubezni oddaljajočega se služabnika cerkve«. Kakor poseben klasičen dokazilen dokument navaja „Extrablatt“ brzojavko, ki jo je poslal Strossmayer v Kijev. Ta brzojavka je bila »hujskajoča« in je dala magjarskim novinam prilike, da so osvetlile šeuvalno delovanje Strossmayerjevo! In „Extrablatt“ je ob mrtvaškem odru pokojnega biskupa insultiral s tem, da se je skliceval na tedanje izjave glasila iste madjarske vlade, ki je lažljivo in nesramno denuncirala Strossmayerja. »Strossmayer ni ne patrijot, ne katoliški viši pastir, najmanje pa lojalen sin svoje domovine«. Dalje pravi „Extrablatt“, da je cesar sam, povodom vaj v Belovaru, označil biskupa kakor »panslavistiškega agitatorja“.

Potem pa se roga, da Strossmayer vendar le ni dosegel tega, po čemer je hrepenel, da ni ustvaril novega poglavja v svetovni zgodovini. Dokaz temu: ni doživel, da bi dozorevale cvetoče sanje panslavizma, kraljestvo Ilirija je pozabljeno in — Rusija je poražena v vztočni Aziji!!

Več podlosti, nizkosti v mišljenju, posurovljenja čutstev, fanatičnega sovražtva do roda, blagoslovljajočega Strossmayerjev spomin, in veče virtuoznosti v — umazanem klevetanju ob mrtvaškem odru velikega moža res ni možno zahtevati niti od lista, ki je na glasu, da se ga poslužujejo avstrijski guvernamentalni krogi...!

Rusko-japonska vojna.

TRST, dne 30. aprila 1905.

Vpliv baltiške flote in nje cilji. Dopis iz strokovnjaškega peresa.

Mi smo tudi sedaj istega uverjenja, ki je zastopamo že dolgo, da se Togo umakne v Kitajsko cesto, v bližino domosvetom. Da ti Bog dade sreče po nesreči, veselja po žalosti, da nam svetis zdrava, vesela se svojim kraljem v imenu božjem!

— V imenu božjem! so vskliknili Gričani, snemši svoje kalpake in klanjajoči se globoko. Tomo pak je pristopil k kraljici dvignivši krožnik!

— Hvala! Hvala! se je naklonila Marija, zategnivša svoji uveli ustnici v nekaj milostljev usmev, vzela mrvo kruha in zrno soli v usta ter je ponovila sladkogrenko:

— Hvala, moji Gričani, Toliko se je bila naučila hrvatski v svojem suženjstvu.

— Slava Mariji! so začeli Gričani vsklikati, dvigajoči svoje kape; kraljica je namignila, kralj je pokimal a spreved je pohitel dalje po brdu med vsklikajočim narodom.

— Da bi mi imeli tako ubogljivih ljudi, je rekel Barbadigo.

— Ne bi trebalo ogleduhov, je dodal Mavročen.

— Slavi — schiavi! je završil Loredan in spodbol svojega konja, da doseže s tovariši kraljevo spremstvo.

***
(Pride še).

vinc, da torej Roždestvenski, izlasti sedaj, ko je tudi došla III. eskadra, najde odprto pot v istočno kitajsko vodovje. Že to je — brez vsacega taktičnega boja velik strateški uspeh za rusko brodovje. Koristi od te pozicije ob uohodu v rečeno vodovje (preliv pri Formozi in otokih Rinkin) b bile:

maritima korist: a) temelj za brodovje b) vsaj delno groženje japonski prevoznici črti Japonska-Daljnj, kakor dosedanji glavni dovoznici črti za armado Oyama v Mandžuriji. S tem bo Togo siljen dodeljati transportom spremeljevalne eskadre, kakor jih bo moral imeti Roždestvenski za varovanje svojih transportov. Torej bo Togo siljen v deljenje svojih moči; c) če pa Togo noče žrtvovati spremljevalnih eskader bo pa siljen rabiti pot preko korejske ceste do Fuzana, potem korejskem kopnem Fuzan-Seul-Ljaojan kakor bodočo dovozna črta za armado v Mandžuriji. To pa bi bil za Oyama silen udarec, ker od Seula dalje v Mandžuriji železnica ni napravljena in bi se transporti zamujali za mesece, kar bi pomenjalo za armado Linevič mesece dobička; d) operacije proti Vladivostoku oziroma obleganje trdnjave nemožno iz vzroka, ker bi bilo potem brodovje Roždestvenski Togu za hrbtom; e) posledica vseh teh navedenih okolnosti bi bila, da bi bil Oyama vezan in oviran v svojih operacijah, dokler ne pade odločitev med Togo in Roždestvenskim.

Vse označeno vplivanje baltiškega brodovja na skupni položaj na bojišču se pojstri v največji meri, čim bi Roždestvenski postal gospodar Korejskega preliva. V tem hipu bi pa bila pretrgana zadnja pod c) označena dovozna črta preko Koreje (Fuzan-Seul-Ljaojan). **To bi bila krona tistega vpliva baltiške flote na položaj, o katerem smo govorili že v člankih minolega leta.** Ta višek vpliva bi bil tudi odločilen sploh za izid vojne. Po vsem tem je torej jasno, zakaj bo Togo siljen držati se v domačih vodah med Japonsko in Korejo. On mora, dokler je le možno, čuvati dovozna črta v Mandžuriji. Istotako jasno pa je, da naslednja etapa Roždestvenskega (po prelivu pri Formozi in otokih Linču) **mora biti Korejska cesta!** Čim je dospel semkaj, je zadobil tudi zvezo z Vladivostokom.

Riž in — Japonska.

»Trščanski Lloyd« prinaša nastopni članek o tem predmetu, ki stopa po sedanjih dogodkih na morju v stadij okrajne aktualnosti:

Prihod ruskega vojnega brodovja z Madagaskarja v južno-kitajsko morje zasaka! je z velikim udarcem v narodno gospodarsko situacijo Japonske. Admiral Roždestvenski je pokazal že v dogodku pri Hullu samem, da je dober strateg. Z bivanjem svoje vojne mornarice pri Madagaskarju se je razkril kakor dobrega politično-vojaškega diplomata. A iznenadnim dohodom svojega vojnega brodovja v južno kitajsko morje presenetil nas je nepobitnim dejstvom, da je ne samo dober strateg, ne samo ugleden politično-vojaški diplomat, ampak da je tudi fin in izvrsten narodni gospodar.

Roždestvenski je uredil v morskem zalivu anamsko francoskega Kam-Ranka jako v ceno svoje vojne brodove. Mejtem je plul kontreadmiral Nebogatov proti južno-kitajskemu morju. To stvarno dejstvo predstavlja nam odlomek tistega divno zamišljenega pomorsko-strategičnega plana, ki je s svojim prologom začel pri Hullu, pak se sedaj, po Madagaskarju, z matematično konsekvencnostjo nadaljuje preko Kam-Ranka in Sajgona, dalje proti Formozi in Japonski.

Japonska se nahaja danes na psihološkem razpotju svojega biti ali ne biti... Ruske vojne ladije prerezale so v kitajskem morju vsaki morskemu prometu med Evropo in Japonsko z ene, a med poslednjo in Kitajem z druge strani. Roždestvenski je blokiral — deus ex machina — vse transportne parobrode, obložene s kitajskim in anamskim rižem v pristaniščih Kitaja in Kokinkine. Ti parobrodi ne morejo, ali bolje rečeno, ne smejo odpluti iz kitajskih in kokinkinskih pristanišč v Japonsko. Ker pa je Japonska danes — kakor doznajemo iz borznih virov — za trgovino z rižem, — povsem nepreskrbljena z rižem, se iz tega dejstva poraja najzanimivejši in se nikdar primerivši se histo-

rično-gospodarski dogodek, da je ena cela pomorska država z enim mahom potisnena v najhuja in najdelikatnejše življenjsko stanje — **v nevarnost vseobče lakote, ker nima več — riža.**

Riža?!

Nu, kaj je kriv riž?

Japonska vojna uprava je že pred 14 dnevi izpraznila vsa svoja velika skladišča riža. Riž je poslala v Mandžurijo za vojsko. Riž je glavna hrana Japoncev. Riža porablja dan na dan v večji ali manjši meri toliko bogataš, kakor siromak v Japonski. Ni je japonske mize, na kateri bi se ne nahajal riž sleherni dan. Inzularska konstrukcija japonskega prebivalstva — pa tudi verski vplivi — vse to živi in raste na hranivi osnovi riža. Vsaka druga hrana, razun ribe, je draga. To so dejstva.

Dosedaj so ruske vojne ladije zaustavile in sekvestrirale pet trgovinskih parobrodov, nabasanih z rižem in določenih za Japonsko. Ta okolnost sama je prevrgla vso Japonsko v tako ekstazo, da je izgubila svojo dosedanjo čudovito in brezprimerno potrpežljivost. Pa je — li možno, da bi ta blaženi riž mogel poroditi takov duševni prevrat v žilavih japonskih telesih?

Vse pomorske finese in zahrbtnje izmišljije se stavljajo na tapet od strani Japoncev, da bi se ta iznenadna in grozna gospodarska situacija Japonske vsaj ublažila. Brezlični brzojavni, ogledništvo, Reuterjev brzojavni aparat, izmišljeno kretanje japonskih eskader in povsodna navzočnost Toge — se peha in trže, da bi se je jeklena naloga in sv. stni pomorsko-vojni cilj Roždestvenskega skalil in izjalovil. Ali . . . ne budet ničev!

(Zvršetek pride.)

Dementi o zopetnih mirovnih pogajanjih

Londonskim »Times« so iz Washingtona sporočili, da so neresnične govorice, češ, da se predsednik Roosevelt povrne v Washington, ako se v najbližjem času pokaže možnost o početku mirovnih pogajanj med Rusijo in Japonsko, ter da je on pozvan, da prevzame ulogo posredovalca. Japonski odposlanec ni prejel o tem nikakih poročil ter je kategorično izjavil, da se položaj ni spremenil.

Parnik »Beatrice« ni uplenjen.

Londonskemu »Lloydsu« je došlo od agenta parnika »Beatrice« poročilo, v katerem se dementuje vest, da bi bili Rusi uplenili parnik.

Sestanek v Benetkah.

Šlo je vse gladko kakor ura, kakor je bilo predvidjati. Iz Benetek se je usula cela poplava vesti o obisku gospoda grofa Goluchowskega v Benetkah, oziroma o sestanku ministrov za vnanje stvari avstrijskega in italijanskega. Največi del tega kar prinaša ta poplava vesti, je treba seveda staviti na račun fantazije raznih poročevalcev. Veliki del tega so le več ali manje posrečena ugibanja, ker ni verjetno, da bi bila ministra vsakemu novinarju prav vse izpovedala, o čemer sta se razgovarjala med seboj, ali, kakor rečeno, šlo je gladko, lepo po redu, kakor je bilo predvidjati. Posnetek lanjskega sestanka v Opatiji se je izborno posrečil: grofu Goluchowskemu so priredili v Benetkah sijajen vsprejem, sobane, v katerih se je vršil sestanek so bile sijajno odlične, obed prirejen gostu na čast, je pričal da gostitelj Tittoni ni štedil novcev. Oba ministra sta si napivala. Tittoni je proslavil Goluchowskega kakor odličnega državnika in delavca za občni mir ter ja napil cesarju Franu Josipu. Goluchowski je proslavil Tittonija kakor odličnega delavca za občni mir in je napil italijanskemu kralju Viktoriju Emanuelu. Oba ministra sta dala izraza svojemu velikemu veselju na tem, da je prišlo do tega sestanka v Benetkah... iz kratka vse je šlo kakor po loju pravi verni posnetek sestanka v Opatiji: kakor so bila na tem »definitivno« odpravljena vsa nespোরazumljenja in se je vspostavilo popolno soglasje, tako je tudi sedaj zagotovljeno najlepše soglasje in so definitivno odpravljena vsa tista nespোরazumljenja, ki so bila — že lani definitivno odpravljena!!!!

Saj bi se človek smejal od srca tej — komediji, ki se prireja vsako toliko glede razmerja med Avstro-Ogrsko in Italijo.

Ali, kako naj se človek smeje, če pa je komedija tako draga. Saj tudi scenerija na odru kaže včasih krasno, jasno in tiho noč, ali, če zunaj dežuje, se slavno občinstvo vendar le moči na potu domov. Naj italijanska in avstrijska diplomacija prirejati tudi najlepše sestanke in proslavljati svoje »prijateljstvo« in zavezništvo, fakt pa vendar ostaja dalje, da je to zavezništvo, fakt pa vendar ostaja dalje, da je to zavezništvo možno le za ceno velikih zahtev na interesih naše monarhije. Jug monarhije mora krvaveti politički in ekonomno v to, da si Tittoniji in Goluhowski morejo prijateljski štiskati roko in govoriti lepe napitnice ob šumečem šampanjcu. Prebivalstvo na jugu, od čegar zvestobe in požrtvovalnosti je zavisna bodočnost monarhije — to krvavi!! In naj bi bilo na korist monarhiji. Človek se prijemlje za glavo, ker ne more umeti take — vnanje politike tega prikrievanja resnice.

Nu, to pot imamo nekoliko opore, za razjasnenje. Vzdržuje se namreč govorica, da je želel nemški cesar tega sestanka in da sta se gg. Tittoni in Goluchowski slavila medsebojno — pour le roi de Prusse...! Berolin potrebuje trozveze in radi tega je grof Goluchowski moral hiteti v Benetke. Bog ve, kdaj bodo zopet — definitivno, seveda — odpravljali tista nespোরazumljenja med Italijo in Avstrijo, ki so bila ravnokar — definitivno odpravljena?!!

Dalmacija in Nemci.

Posl. Sylvester je na nekem volilnem shodu kakor javljajo z Dunaja, imel govor o vprašanjih, ki zanimajo sedaj Avstrijo in Ogrsko. Govornik se je dotaknil tudi dalmatinskega vprašanja. Rekel je, da se mora Avstrija z vsemi silami upreti spoje-nju Dalmacije s Hrvatsko ter da ne sme Avstrija pod nobeno ceno izročiti Dalmacije, ker bi s tem izgubila polovico svoje morske obali in 50 izvrstnih luk. Tudi Trst da bi vsled tega izgubil velik del svoje trgovine. — Kaj je pa tekom 190 let, kar pripada Dalmacija Avstriji, ta poslednja za Dalmacijo njene luke, trgovino, sploh za povzdigo gospodarstva storila, tega ni poslanec Sylvester povedal.

Drobne politične vesti.

Nova južno-sibirska železnica. Ruska vlada je sklenila graditi železnico med Taškendom na zakaspijski in Tomskom na sibirski železnici ter spojiti tako ti dve veliki prometni žili z eno poprečno progo. S to novo železnico se Rusija primakne tim bliže perzijskemu zalivu in Indiji.

Domače vesti.

Letno poročilo in račun »Delavskega podpornega društva«. To društvo je izdalo ravnokar letno poročilo, iz katerega posnemljemo, da je to največje slovensko delavsko društvo v prošlem upravnem letu vsprejelo 608 novih členov, brisalo pa 421. Število družstvenikov se je pomnožilo za 187 oseb obojega spola. Društvo je štelu koncem decembra prošlega leta 1599 členov. Umrlo je 19 členov, in sicer: Vekoslav Pangos, Ignacij Pupis, Katarina Kete, Anton Krogljič, Lovro Brolih, Matija Samec, Marija Trenta, Fran Sila, Josip Švagelj, Anton Jernejčič, Dragotin Prinčič, Fran Berce, Ivan Kopeček, Fran Svetina, Antonija Gombač, Miha Grahar, Anton Merzek, Fran Vidmar in Peter Žetko.

Bolnikov je bilo 650, slučajev boleznii pa 819. Bolnikom je bilo izplačanih na podporah 26.384 K 50 stot., zdravila in kopelji so stale 3346 K 3 stot., bolnišnica 1823 K 83 stot. in na pogrebščinah je bilo izplačanih 1080 K.

Skupnih dohodkov je bilo 48.986 K in 24 stot. Skupnih stroškov pa 46.864 K in 78 stotink. Ves promet je torej iznašal 95.851 K in 2 stot. Društveno premoženje je iznašalo dne 31. decembra 1904., 81.338 kron.

Poročilo proslavlja pokojne društvene dobrotnike: J. J. Strossmayerja, Josipa Turka in Jakoba Sotlarja, ki so preminuli v letošnjem letu.

»Delavsko podporno društvo« ima, kakor se nam poroča, v letošnjem letu nenavadno mnogo bolnikov, ter je imelo že v

prvih treh mesecih do 3000 kron pri-manjkljaja!

Tudi upravni zaklad, iz katerega društvo podpira precejšnje število ubožcev (lanjske leto je izdalo za te 768 kron) ne pokriva izdatkov. Želeti je, da se naši imoviti krogi zavzamejo za to društvo ter istemu omogočijo še nadaljnjo podpiranje revnih udov, starčkov in sirot. In to s tem, da pristopijo kakor podporniki ali ustanovniki, ali pa da istemu pomorejo z darovi.

Društveni odbori ne gledajo o podeljevanju milostnih podpor na drugo, nego na resnično ubožstvo. Zato bi bilo dobro, ko bi se te človekoljubne institucije našinci spominjali bolj pogostoma.

Občni zbor tega vrlega društva bo, kakor opetovano javljeno, dne 7. maja ob 4. uri popoldne v »Sokolovi« dvorani. Volitve odbora se pa pričenejo v društvenih prostorih že dne 6. maja (od 6. do 8. ure zvečer) in se bodo nadaljevale tudi na dan občnega zbora od 9. do 12. ure predpoludne, popoldne pa med občnim zborom v »Sokolovi« dvorani.

Iz Dobravelj na Vipavskem: Dne 21. maja priredi naše »Bralno pevsko društvo v Dobravljah« ples in javno tombolo. Prvi priča ob 3. uri, druga ob 5. uri popoldne. Čisti dohodek je namenjen za nakup tamburaškega orodja. Tombola bo imela dva dobitka: enkvino 80 K, tombola 200 K. Za večjo udobnost udeležnikov je društvo izposlovalo še en vlak na vipavski železnici.

Urnik vlakov je sledeči: Iz Gorice ob 2. uri 10 min., Dobravlje ob 3. uri 30 min., popoldne. Iz Ajdovščine ob 4. uri 40 min., Dobravlje ob 5. uri. Iz Gorice ob 7. uri 10 min., Dobravlje ob 8 in pol uri zvečer. Zadaji vlak iz Ajdovščine ob 9 in pol uri, Dobravlje ob 9. uri 45 min., v Gorico ob 11. uri po noči.

Apeliramo sosebno na mestna društva, ki naj uvažujejo, da mesto le redkokedaj kaj daja drželanom, dočim ti poslednji vsikdar pomagajo na večih prireditvah v mestu. Podpirajmo se medsebojno in zapirajmo po medsebojni podpori tujinstvu pot v našo lepo vipavsko dolino! Ne dopuščajmo, da bi nam tujinec trgjal kos za kosom naše lepe zemlje!

O kulturnem stanju »kulturnega« naroda. Po tem naslovom nam pišejo iz Gorice: Bilo je na Velikonočni ponedeljek. Po mnogih deževnih nalivih prošlega velikega tedna prekrasea dan. Že pod jednajsto uro je šlo, ko smo se vračali iz okolice v mesto. Prišli smo na »Katarinski trg«, kjer se nahaja takozvana »Steinfeldska restavracija«. Prostor razsvetljeni. Na uho nam udarjajo zvoki godbe, vmes pa se čuje diskordno drsanje podplatov. Iz radovednosti smo krenili notri. Goriška pševdoška mladina in starina je bila tu zbrana na počastju boginje Terpsihore. Z daleka ni naš namen govoriti proti plesu kakor takemu. Saj sami odlevamo njega sladkim vabjam. Ia boginjo plesa časti kralj kakor berač. Tudi nimamo namena žaliti naših laških sozvedov, s katerimi nas je neizprosna usoda postavila pod en klobuk. Ker do dna duše smo uverjeni, da v očigled mravljični ekspanzivnosti germanskega plemen a in njega aspiracij ne bi ga bilo kremenitejšega temelja srečne in jasne bodočnosti za nas obeh, nego bi bila odporna sloga med nami sosedi — do katere pa morda ne pride po laški krivdi! Ampak pribiti hočemo dejstvo, ki nam jasno osvetljuje stanje toli hvalisane tisoletne kulture: notri med srečnimi plesalci se giblje vse polno državnih stražnikov in njim na čelu — e. k. policijski komisar!! Plesalci, raja-joči na plesu, pa obdani od cele suite policajev! To daja pomisljati! Da niso bili potrebni in na mestu, gotovo bi ne bili tu! Res, da so bili na plesu zastopani sloji, kakor rokodelci, služničad itd., ki jim v ljubosumju rada vskipi južna kri in jim ni treba toli obzira na svoj stan in glas; ali vendar, vendar . . .

Ne tajimo, da se tudi na Slovenskem kje no deželi prikazuje na kakšnem pleau kak orožnik, da a potrebi pomiri razdražljivo fantovsko kri. No, to je konec konce odpu-stljivo. Ali to je bilo v glavnem mestu goriške provincije! In plesalci so bili iz slojev, ki stalno bivajo v mestu in ki (ako že sami ne inteligentni) pa so po stanu in službi v trajni, neposredni dotiki z inteligencijo!!

To se je godilo v občini, ki ima leški občinski zastop in (notabene) v večjem mestu! Da bi se po slovenski domovini v mestih vršili plesi s tako številno policijsko asistenco,

nam pač ni znano. Za nas so nam razmere na Češkem. In Čehi so strastno udani plesu. V okolici mest se početi prirejajo v večjih gostinah veliki plesi, kjer se svaže večših po 50—80 parov, ali, redarja ni nikjer videti nobenega. Umevno je to, ker Čehi so v istem smislu kulturni narod, v katerem smislu poznavamo besedo „kultura“. Prepričani pa smo, da oblast, ako ne bi bila prepričana o potrebi prisotnosti stražnikov, gotovo, jih ne bi bila poslala. Oblast si je pač mislila o čest le ton, qui fait le musique! Potreba zastopstva oblasti na tem plesu predstavlja fotografijo istega v kaj tmaem negativu! Toli hvalisna tisočletna kultura pa se nam predočuje zrasana z zelo motnimi konkurami! Besede govore, dejanja pričajo! — Ako pa še zabeležimo, da so na omenjeni veliceli med najveseljšim rajanjem aretovali nekakega polentarja iz blaženega kraljestva, ki se je nekoliko prenavdušeno izrazil — o bombah, mislimo, da smo degodek zadostno komentirali!

Ločnik v rokah sovražnika! Tako jadicuje žalostno nekdo iz Gorice v včerajšnjem „Piccolo“. Kaj se je zgodilo vendar? Iz „Piccolo“ so ne more izvedeti ničesar pozitivnega, ker vse njegovo pripovedovanje je nekak tajinstveno. Dekan Filipič je dobil v Ločniku somišljenikov in se mu je posrečilo odpraviti v municipija doseđanega zasluznega župana Perco. Sedaj moremo biti gotovi lamentira „Piccolo“ dalje — da vse prizadevanje dekana in novega župana bo naperjeno v to, da se okolo „uboge Gorice“ bolj in bolj stisne slovenski obroč. Tako bo — tako se glasi konec jeremijade — po slovenski šoli in po slovenskem municipiju kmalu izgubljen zadnji skrajni rob Furlanije v naši okolici.

Konfuzno sicer ali vsakako strašno!

Iz Kanala: Dne 28. t. m. vdobili smo posadko. Nastanil se je tukaj c. in kr. lovski bataljon št. 7. To je dalo povoda velikim slavnostim. Ves trg bil je ta dan v zastavah, a ob uhođu dvigal se je krasen slavolok. Da bi bil vsprejem toliko bolj veličasten, naročili smo Kanaleci vojaško godbo iz Gorice. Okoli 4. ure popoldne napovedani prihod pričakovalo je ob slavoloku tukajšnje starošinstvo, veteransko in gasilno društvo v uniformi, orožniki in mnogo občinstva z godbo na čelu. Prihajajoče pozdravila je godba z veselo koračnico. Gosp. župan jih je pozdravil v imenu vseh navzočih, zaključivši svoj nagovor s „trikratnim živio“ na presvitlega cesarja, na kar je godba zasvirala cesarsko pesen. Dična gospica poklonila je gosp. majorju, kakor poveljniku, v imenu vseh navzočih krasen šopek, za kar se je isti najerčnje zahvalil. Na to je bil veličasten pohod na trg, kjer se je vršila molitva ob m'lib zvokih godbe. Po dovršeni molitvi odkorakal je bataljon na grad ter se postavil pred vojašnico, kjer je bila med zelenjem in zastavami postavljena cesarjeva podoba. Godba je zasvirala še enkrat cesarsko pesen, na kar so se podali vojaki v vojašnico. Okoli 6. ure svirala je godba na trgu ter nam nudila nenavadnega užitka, posebno ko so zadonele naše mile narodne pesmi. Zvečer je bila bakljada po krasno razsvetljenem trgu. Po dovršeni bakljadi je pa veselje trajalo še dalje in godba svirala je še pozno v noč.

Poštenjaka, ki pa vendar nista taka. Gospod Karalamba Stavropulo (Grk) ima lastno izdelovalnico in prodajalnico obuvale v ulici sv. Nikolaja in sicer v hiši, ki tvori vogal z ulico sv. Spiridijona. Že nekaj časa sem, je pa gospod Stavropulo opažal, da mu večkrat izgine iz prodajalnice en par, po dva para čevljev. Sklenil je bil, da bo pazil in skušal zasaciti dotičnega, njemu tedaj še neznanega tatu. Tako je tudi storil, a vseh njegovih opazovanj ni bil isti, kakoršnega si je on želel. Vendar so pa ta opazovanja dosegla vsaj to, da je začel Stavropulo sumiti dva mladeniča, ki jih je on imel v službi kakor prodajalca. Šel je torej na policijo, kjer se je zglasil pri adjunktju Juriju Titzu in temu povedal vse stvar ter mu izjavil tudi svoj sum. Adjunkt Titz je dal valed tega pozvati k sebi ona dva mladeniča, ki sta E. S. in C. G. Pršedša k njemu, ju je adjunkt Titz vprašal kar naravnost, če li ona dva kradeta obuvale na škodo svojega gospodarja. E. S. in C. G. sta seveda zanikala in se energično protestirala proti takemu sumničenju. No, adjunkt Titz ju je spustil na svobodo, ker ni imel tehtnega razloga, da bi ju bil mogel pridržati v zapotu.

Še isti dan, ko sta se vrnila s policije, je pa šel C. G. s parnikom v Izolo, kjer pre-

biva njegova zaročnica. Gospodu Stavropulo ki je to zvedel, je pa prišlo na sum, da bi šel tudi on v Izolo in tam skušal zvedeti kaj več o njemu ukradenih čevljih. Kakor zamislil, tako je storil. Šel je s parnikom v Izolo, tam se je zglasil na orožniški postaji in prosil, da bi šel z njim en orožnik na dom zaročnice C. G.-ove, kjer naj bi orožnik izvršil hišno preiskavo. Ustregli so mu radi. Šel je z njim en orožnik, a ko sta vstopila v stanovanje C. G.-ove zaročnice, je ta poslednja, ki je sedela poleg svojega zaročence, nekaj stisnila mej krila. Orožnik jej je pa velel, naj vstane in naredi par korakov. Mladenka se je nekoliko obotavljala, a slednjič je morala vendar le ubogati. A komaj je bila vstala in naredila en korak, je že nekaj zaropotalo na tla. Orožnik se je pripognil in porabljen par ženskih čevljev, vrednih 24 kron.

C. G. je na to priznal, da mu je kolega E. S. večkrat izročil kak par čevljev, katere sta potem prodala. On pa da ni nikdar sam ukradl ničesar. Krudel da je le E. S., a on je le nosil preč. Seveda ga je orožnik proglasil aretovanim in ga djal takoj pod ključ. Stavropulo se je pa takoj vnil v Trst in šel nemudoma na policijo, kjer je povedal o vspehu svojega izleta v Izolo. Zahteval je tudi, da policija takoj izvrši hišno preiskavo pri E. S., ki stanuje v ulici della Zonta. Na policiji so mu radi ustregli. Preiskovanje na stanovanju E. S., so pa našli le par starih popravljenih škorenj, o katerih je E. S. pri znal, da jih je vzel pri gospodarju in jih potem sam rabil.

Vzel jih je pa zato, ker so se oni škoraji do'ga časa valjali v prodajalnici in ni njihov lastnik, ki jih je bil dal popraviti, pršel ponje. Seveda so djali tudi njega pod ključ. Gospod Stavropulo trdi, da mu je bilo vsaga skupaj ukradeno za 226 kron obuvale.

Tatinska trojica. Predvčerajšnjim popoldne je neki redar v ulici della Pietà, in sicer ravno na vogalu ul. Petrarca, zapazil tri mladeniče, ki so nosili vsaki po eno culo pod pazduho. Redarju se je ona trojica s culami zdela sumljiva. Zšel je torej od daleč slediti onim trem, da bi nadalje opazoval njih vedenje. A oni trije so kmalu zapazili, da jim redar sledi in so na to takoj začeli bežati. To videči, jo je pa redar vdrl za njimi, kajti tedaj je bil gotov, da oni trije ptički nimajo popolnoma čiste vesti, ker drugače bi ne bežali pred njim. Oni trije so torej dirjali, a redar za njimi. Mej begom so pa oni trije začeli metati iz cul na vsako tliko časa po komad perila. Ko so tako pridirjali do šole v ulici Parini, je eden onih treh preskočil zid, ki obdaja dvorišče šole, šel preko dvorišča in se tam skušal skriti. A redar mu ni pustil časa, da bi se skrtil; preskočil je zid tudi on in na dvorišču aretoval onega ptička. Odvedel ga je na to na policijski komisariat v ulici Luigi Ricci, kjer je aretovani povedal, da je 17 letni dninar Dominik Olivo, doma iz Gorice, a stanujoči v ulici dell' Olmo št. 12. Glede svojih dveh tovarišev pa ni hotel povedati ničesar, kakor tudi ni hotel povedati, kje da so ukradli ono perilo.

Djali so ga seveda pod ključ, kjer si bo morda premislil in povedal eno in drugo. **Moral bo zopet v kletko.** 26 letni Alojzij Nemec, doma iz Vrtojbe pri Gorici, je bil radi raznih zločinov kaznovan in po prestanej kazni zaprt v prisilne delavnice v Ljubljani. Neki dan v začetku meseca marca t. l. se je pa temu ptičku posrečilo pobegniti iz — ljubljanske kletke. Užival je predrago prostost čela 2 meseca. Včeraj v jutro ob 6. uri, ga je pa redar Andrej Ušaj zapazil v Škednju in ga aretoval. Odvedel ga je na policijski komisariat pri sv. Jakobu, kjer so ubozega ptička vzeli na zapisnik ter ga začasno vtaknili v ono kletko, ki se nahaja v ulici Tigor. Od tsm ga bodo pa poslali nazaj v ljubljansko kletko.

Slovensko pevsko društvo vabi g. pevke in pe. ee na redno vajo v torek dne 2. maja. Ker se isto udeleži izleta v Divaču 14. t. m. prosil se da pridru vsi.

Loterijske številke izrebane dne 29. aprila:

Trst	69	27	85	28	2
Line	3	60	74	8	37

Gospodarstvo.
Promet na južni železnici.
Dunajska „N. Fr. Prose“ dokazuje v nekem šlanku, da se radi zgradbo nove železniške proge iz Trsta preko alpskih dežel,

ni bat, da bi se zmanjšal promet na južni železnici. V prvih letih se utegne res občutiti rezatna razlika, ali uvoz in izvoz v Trstu tako naglo raste, da bosta imeli v 5 do 6 let obe progi mnogo dela.

Trgovina z vinom v Italiji.
V zadnjem času se je trgovina z italijanskim vinom poslabšala. V Siciliji se tuzijo, da nimajo nikakega posla. Tudi v drugih krajih ni bolje. Italija je že začela čutiti posledice odpravljene klavzule.

Razne vesti.

Stoletnica cilindra. Ta mesec je minulo sto let, odkar so prvokrat začeli nositi cilindre. Prvi ga je stavil na glavo neki Anglež ter hodil po Londonu. Toda ljudem ni ugajalo to pokrivalo, strgali so mu je z glave ter je pomečkali. Niti uro ga ni nosil. Občinstvo ni dopustilo, da se zavržejo stare navade. Tudi policija se je morala pokoriti glasu občinstva ter je zabranila nositi cilindre, razun v pustnem času. Tekom 190 let so se dogodile s cilindrom razne spremembe. Najprej so ga izdelovali iz kosje dlake, od domačega zajca, iz volne — a nazadnje iz najfinije svile. Tudi oblika se je menjala. Pod Napoleonom I. je kroj cilindra zgoraj zelo širok, a obod visoko vzdigojeja; pod kraljem Karlom X. (1824—1830) je bil kroj manji, obod pločnat ter ozek. Cilinder kralja Ludovika Filipa je ogromen z zelo visokim obodom; Napoleona III. je že od svile in zelo visok.

Sedem let v ječi po nedolžnem. Nemški listi poročajo iz Karlsruhe na Badenskem: Teh dni je bil po odredbi deželnega sodišča v Freiburgu izpuščen iz ječe v Bruchsalu na svobodo mož, ki je, kakor je pokazala na novo uvedena preiskava, sedel nad sedem let po nedolžnem v ječi. Isti je bil na temelju izjave neke prče, ki je sdeja sama priznala, da je po krivem priseg a, obsojen radi požiganja na osemletno ječo.

Javna zahvala.
Podpisana se tem potom najtopleje zahvaljuje vsem, ki so na kakoršenkoli način dali izraza sočutju o priliki smrti in pogreba naše nepozabne hčere ozir. sestre

Ivanke.
Pri tem nam je v prvi vrsti dolžnost spomniti se g. dr. Finka, okr. zdravnika v Ajdovščini, ki se je čez več nego leto dni z izredno velikodušnostjo, ki ga odlikuje, brezplačno trudil, da bi odvrnil od nje — morilko sušico; istotako preč. gosp. župnika svetokriškega za večkratne obiske in tolažbo v njeni dolgi in nad vse mučni bolezn; potem vrlih gg. pevcev »Bralnega in pevskega društva« v Dobravljah in njega požrtvovalnega vodje g. Mermolja, učitelja istotam za odpete, ganljive žalostinke v cerkvi in ob grobu; konečno vseh predragih domačinov, ki so se, vkljube silnemu poljskemu delu, tako mnogo-gostevilno udeležili pogreba ter s tem povečali spomin predrage pokojnice.

Se enkrat tisočera hvala vsem. Bog Vam plati!
Dobravljje, dne 28. aprila 1905.
Rodbina Verčon št. 78.

Y manufaktorni prodajalni
Alozij Galberti
ulica Barriera vecchia 13.
Za bližajočo se jesen in zimo!
Zaloga blaga same novosti
iz tu in inozemskih tovarn
Izbera moškega in ženskega blaga
(drap. de dame); zimske volnene srajce, maje, jüger, mornarske iz dlakastega bombaža ter vsakovrstne za gospe in otroke.
Izbor fuštanja najnovjših barv in risanj kakor tudi flanela x **Lawtennis** Odeja od volne ali imbotirana. Židane in volnene ovratnice ter rute od gl. 1.20 višje.
Izbor delavskih hlač in srajc.
Posebnost: Drobniarje z krojače in a-vilje. — Sprejema naročbe moških in ženskih oblik ter perila.
Najzmernejše cene.

DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8
Izbor drog, barv, čopičev, pokosti, parfumov, fin. mila. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljeno sirupa tamarindo, malinovec itd. itd.

SVOJI K SVOJIM!
Prva klet dalmatinskih vin
Biliškov & Arambašin
v TRSTU, ulica Sanità 22.
TRANSITNA ZALOGA
Lastni vinogradi in nasadi oljk v Kaštelu v Dalmaciji.
Na zahtev se pošilja na doma v steklenicah ali sodčkah.

Novo prodajalnico jestvin,
zalozeno z blagom prve vrste kakor kava, sladkor, olje, milo, belo in turšno moko, otrobe itd. itd.
priporoča **Andrej Šuc**
Trst, ul. Media 56 (zraven ul. Rossetti) Trst.

Dragotin Vekjet - zlatar
v Trstu, Corso Štv. 47
priporoča vsakovrstne
zlatenine in srebrnine
ter žepne ure.
Sprejema poprave ter kupuje zlato.
Cene zmerne.

Hermangild Trocca
Barriera vecchia št. 8
ima veliko zalogo
mrtvaških predmetov
za otroke in odrasčene.
Venci
od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s trakovi in napisi.
Slike na porcelanastih ploščah za spomenike
Najnižje konkurenčne cene.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franko.
Tovarna pohištva
RAFAEL ITALIA
Velikansko skladišče in razstava
pohištva in tapetarij
TRST
ulica Malcanton št. 1
po zelo nizkih cenah.

Serravallo-vo železnato kina vino
za bolehe otroke in rekonvalescente.
Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.
Priporočeno od najsloveh zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezn ojačiti.
Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spričevali.
I. SERRAVALLO
Trst.

Alojz Cian & A. Visintini

naznanjata cenjenemu občinstvu, da sta prevzela na lasten račun trgovino in avtorizovano krojačnico

Alla Città di Trieste

v ul. Torrente št. 10 (nasproti gledišču Goldoni).
Tam se vdobiva velika zaloga izgotovljenih oblek za odrasle in dečke. Delavske hlače prve vrste kakor tudi blago vseh vrst in najposlednejše novosti.

Naznanilo.

Podpisani javljam cenjenemu občinstvu, da sem otvoril odnosno prevzel na PROSEKU

mirodilnico

gospoda **PUKA**
Skrbel bom, da bo ta moja filijalka vedno preskrbljena z vsem v to stroko spadajočim blagom. Za obilno podporo se priporoča

JOSIP ZIGON
mirodilničar v TRSTU — ulica Caserma.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavanoes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Karlo Louvier
zlatar in draguljar
Trst - v ulici Barriera vecchia 10 - Trst.
Prodaja in zamenjava zlata, srebra in dragulj ter izvršuje vsakovrstne popravke.

ZOBOZDRAVNIK
Univ. Med. Dr. Makso Brilliant
v TRSTU
ulica S. Antonio št. 9. II nadstr.
Izvršuje zadelanje z emajlom, porcelanom srebrom in zlatom.
Izdeluje posamezne umetne zobove kakor tudi celo zobovrsto.
ORDINIRA od 9.—12 predp., 3.—5. popol.

Čudo v ceno!
500 komadov samo za gold. 1.85.
Ena krasna zajamčeno dobro idoča precizijska ura na 36 urni tek s pozlačeno verižico 1 krasna spila s ponar. biseri, kravatno, 1 pozlačen prstan s ponar. kamnom za gospe ali dame, 1 krasna garnitura gumbov iz 3^{1/2} double zlata za manšete, ovrtnik in prsa, 6 platnenih žepnih rut, 1 jako lepa žepna pisalna oprava, 1 krasno žepno ogledalo v skatljici z glavnikom, 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 vez. beležnica, 12 razglednic slavnih umetnikov zadnjega stoletja, 72 angl. pisalnih peres in 395 raznih reči, ki so v hiši neobhodno potrebne. Vse skupaj z uro, ki je sama toliko vredna, stane le gold. 1.85. Pošilja na povzetje ali predplačilo.

H. SPINGARN, Krakov št. 43.
Kdor naroči 2 zavitka, vdobi v dar 1 lep žepni nožič na dve rezili, pri več kot 2 zavitkih se priloži vsakemu po 1 tak nožič. Za kar ne ugaja se denar takoj povrne.

„SANUS“
novi higijenični zobotrebnički
disinfektirani parfemirani
zaprošen patent
se prodajajo povsod.
C. COMINI, Trst Barriera 28

Drogerija
GUSTAV MARCO
ulica Giulia št. 20.
Droge, barve, pokostj, petrolej, čepiči, ščetke, mila, parfumi itd. itd.
Zaloga šip in steklenin.

Kdor se hoče dobro in z veliko ekonomijo obleči, naj se poda v

prodajalnico
izgotovljenih oblek
I. FARCHI Barriera vecchia 5
kjer se vsaki dan izdeluje obleka v lastni krojačnici.

MALA OZNANILA

V novi prodajalnici joetvin in kolonijal Petra Peternei v ulici Giulia št. 76 je voloditi vsakovrstne jestvine kakor: kava, riž, tuzenine (napejske), slakur, turšino in belo moko, naravno maslo, srebro, milo, jedilno olje prve vrste po 36 nore.
— Blago vedno sveže. —

Tomasoni Ulisse
Trst s lik-dekor tér. Sprejema dela na debeli. Dekoracije sob s papirjem. Silkanje sob in tapetov v vseh slogih in na vse načine. Ponarjen les in marmor. Barvanje pohištva, podov itd. Vse po zmerjih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ulica Ugo Foscolo št. 15.

Svoji k svojim!
Podpisani pripravijo svojo zalogo oglja, drva, premoga in drugo razno kurjavo ter petrolej. Pošiljanje na dom.
Josip Muha,
ul. Caserna (uhod ulica Cavazzani št. 3).

Iv. Kopač
svečar v Gorici
priporoča priznano najboljšo in najcenejšo
♦ voščene sveče ♦
Cenik brezplačno in franko.

Drag. Schönberger
TRST
ul. S. Caterina 11, II
civilna krojačnica
Naročbe in plačila po dogovoru
Vsaka obleka se izgotovi v 24 ur.

Jvan Jančar
teh. konces. zobozdravnik
TRST ul. Torrente 32 II. n.
Delavnica za umetno zobovje. Izvršuje popolno zobovje iz kaučuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah.
Cene zmerne.
Sprejema od 8—6 pop.

Prva trž. brusilnica
na električno moč
Gualtiero Cozzio
Passo S. Giovanni št. 2
(vogal ulice Torrente nasproti kavarni Chiozza izvršuje vsakovrstno brušenje in poliranje.
Ima tudi v zalogi vsakovrstne nože itd.

Podpisani pripravijo svojo NOVOPEKARNO IN SLADČICARNO pri Sv. Jakobu
latrška ulica 12 (straven št. šole).
Vedno svež kruh. Pošiljanje na dom. Sprejema naročila in domači kruh v pecivo. Postrežba točna.
Benedikt Suban

Guerino Marcon
ulica Tivarnella št. 3
Priporoča svojo zalogo oglja in drv, ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno.
Pošiljanje na dom.
Telefon št. 1664.

Nova prodajalnica
Romolo Perini
zlatar in draguljar
Via del Rivo 26
Sprejema popravke, kupuje zlato, srebrno in juvele. Popravilja ure na jamstvo.

Tovarna kisa
Bruschina & Hrovath
Trst - Riva Grumula 6
Zaloga vinskega kisa in specialnih kisov.
Konkurenčne cene.

Zaloga istrskih in dalmat. vin
v ulici Cecilia 16 (vogal ul. Ruggero Mauca)
Zaloga je vedno preskrbljena z vini najboljših kletij. Cene: istrsko po 64 st., belo brisko po 80 st., opolo iz Visa po 72 st., vse franko na dom.
Za obilne naročbe se priporoča
IVAN TONEL

MIRODILNICA
Simona Skrinjar
ulica Farneto št. 33
podružnica
ul. Settefontane 629
sprejema tudi pisemna naročila ter pošilja na zahtevo blaga na dom po najnižjih cenah.

MIRODILNICA
Henrik Bonetta
ul. Carradori 18 (vogal Geppa)
Specialiteta navadnih in medicinskih drog, barv, pokosti, lakov, ščetk, čepičev, navadnega in parfumanega mila, petroleja, spirita (žeste) za goriti. — Barvilo za čiščenje vina.
Nizke cene.
Prodaja na debelo in drobno

Jvan Petelin
tovarna testenin
TRST
ul. S. Francesco d' assisi 47.

Narodni kolek je
vdobiti pri upravi
„Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAM
KATALOGI BREZPLAČNO.

Velikanski izbor
izgotovljenih moških oblek
od K 20— do 50—, specialiteta črne od K 30— do 50— Kostumi od platna ali sukna za otroke od K 3— do 7—. Velik izbor hlač od K 4— do 15—, delavskih hlač po 2.40.
Posebnost: delavske blače iz tako zvane hudičeve kože K 4—. Srajce bele ali od satena, kretona, spodnje srajce itd. itd.
Cene brez konkurence.
TRST, ulica Arcata št. 9 (vogal ulice Sapone).

Zaloga obuvala in čevljarški mojster
Josip Stantič
Zalagatelj e. kr. redarstvene straže, e. kr. glavnega carinskega urada in skladišč, e. kr. priv. Lloyd, orož, e. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulju.
TRST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospe, gospe in otroke.
Prodaja najboljšo voščilo (biks) **Fredin**
Cene nizke Postrežba točna.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvom.
Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.
Vhod po glavnih stopnicah.
Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruge in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojila daja samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.
Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt. Ime najmoderneje urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
Poštno hranilnični račun 218.004.

Manufakturna trgovina
Ambrosich & Modriccky
TRST - ul. Belvedere 32 - T ST
Fuštanj za krila širok 90 cm po 36, 42 nov. Fuštanj veleur od 27 nov. dalje, bel, siv in piquet fuštanj. Kotelina bela in siva. Maje, šlaji in rute. Odeja od volne ali bombaza. Pregrinjata preproge za maj posteljo. Kravate, srajce za moške in ženske. Krila, vovovice, črke, ženski, kakor tudi raznovrstne drobnarije.
Podpisani pripravijo svoj iskušeni

železni plug
s kolesi za oranje na polju, pri brajdah in drevju, za pletev, zasipanje, zrivanje itd. samovodilen, preprost, lahek in cen. — Svoje dobro znan akropilnice proti peronospori in svoje neprenehljive vinske tiskalnice.
ŽIVIC, inženjer - Trst
Skladišče — trgovinska ulica 2.

M. SALARINI
v ulici Ponte della Fabbra št. 2.
(Vogal ul. Torrente.)
Pomlad! Poletje!
Zaloga oblek in površnikov
za gospe, dečke in otroke, velik izbor platnene obleke in kostumov, raznovrstne jope ter ramena in modra obleka za delavce.
Nov dohod blaga za obleke po meri, koje se izvrše točno in hitro po zelo nizkih cenah.
Na deželo vzorci brezplačno in franko.
PODRUŽNICA:
„ALLA CITTA DI LONDRA“
ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Prirejevalcem šolskih in drugih slavnosti na znanje!
Prva izvirna slovenska spevoigr
„Letni časi“
Je v tisku in zagleda kmalu luč sveta.
Karlo Marcuzzi
v ulici Vincenzo Bellini št. 13.
DELAVNICA kirurški priprav.
Ortopedični aparati. — Predmeti za bolnike.
ANTON SKERL
mehanič, zapriseženi zvedenec.
Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“.
Napeljava in zaloga električnih zverčkov. Izkličen prodaja gramofonov, zvočnikov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd. Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.
TELEFON št. 1734.

Zaloga
izvoznomarčne (Export-Märzen) in vležane (Lager) pive
v sodčehkih in v boteljkah, kakor tudi
kvasa
iz tovarne Bratov Reininghaus Steinfeld pri Gradcu.
Zaloga Mattonijeve Giesshübler vedno sveže kisle vode po zmernih cenah
pri
ANTONU DEJAK junior
TRST
Via degli Artisti št. 10.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„Slavija“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 29.217.694/46 K, izplačane oškodovine: 78.324.623/17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodski ulicah 12

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajnjeje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občinskristne namene.